

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน
ชื่อผู้เขียน	นางพิณทรา ไชยคำ
ศึกษาสาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขงยุทธ เปลียนผดุง ประธานกรรมการ อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ รองศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีนครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน รวมทั้งกลไกและวิธีการที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยวิธีการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ และการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้รับการวิเคราะห์ แยกแยะ ติดตามตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ และนำเสนอโดยการบรรยายและสรุปเชิงวิเคราะห์ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เงื่อนไขและปัจจัย ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน ได้แก่ 1) ความตระหนักของชุมชนต่อความรุนแรงของการขาดสารไอโอดีน ที่จะมีผลถึงสุขภาพและสติปัญญาของบุตรหลาน 2) ความพร้อมของชุมชนที่มีวัฒนธรรมการพึ่งพา ความเป็นเครือญาติและประสพการณ์ในการดำเนินการขององค์กรชุมชน 3) ผลประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ คือ การลดอัตราการขาดสารไอโอดีนในชุมชน และ 4) การสนับสนุนจากภายนอกชุมชน โดยเฉพาะจากหน่วยงานสาธารณสุข
2. กลไกและวิธีการที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ 1) กลุ่มต่างๆ ในชุมชน อาทิ กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มคณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้นำชุมชนและองค์กรที่ให้การสนับสนุน หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ หน่วยงานสาธารณสุข และโรงเรียน กลไกเหล่านี้ใช้วิธีการปรึกษาหารือ การไปศึกษาดูงาน การสาธิต และการให้ความรู้แก่ชาวบ้าน และนักเรียนในการป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน

Thesis Title   Community Participation in Iodine Deficiency Disorder Prevention
 Author   Mrs.Pintra Chaikhum
 M.Ed.   Nonformal Education
 Examining Committee
                       Asst.Prof.Youngyudh plianpadung
                       Lect. Wisut Wanit
                       Assoc.Prof.Phasina Tangchuang

Abstract

This thesis was intended to examine and identify conditions and factors governing and affecting community participation in iodine deficiency disorder prevention efforts as well as mechanisms and methods of such participation.

The researcher relied, in obtaining needed data, on focus group discussions, informal interviews and nonparticipative observations. Collected data were subsequently analyzed, classified, interpreted based on set conceptual framework, and descriptively and analytically presented.

Findings were as follows:

1. Conditions and factors having impact upon the participation were

1) community awareness regarding the seriousness of the disorder and its effects on the children's physical and intellectual health; 2) community readiness buttressed by kinship interdependence culture and community organizations' experiences; 3) community's received interest, i.e., reduction of the iodine deficiency disorder; and 4) support from the outside, especially from health offices and organizations.

2. Mechanisms and methods identified were various community groups such as health volunteers group, village committee, community leaders and such supporting organizations as public health offices and schools, all making use of study visits, demonstrations and information provision activities organized for villagers and students